

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

P8_TA(2016)0292

Izvješće o napretku u području obnovljive energije

Rezolucija Europskog parlamenta od 23. lipnja 2016. o Izvješću o napretku u području obnovljive energije (2016/2041(INI))

(2018/C 091/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegovu glavu XX. o okolišu i glavu XXI. o energiji,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegovu glavu IX. o zapošljavanju i glavu XVIII. o ekonomskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov Protokol (br. 26) o uslugama od općeg interesa i Protokol (br. 28) o ekonomskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije naslovljeno „Izvješće o napretku u području obnovljive energije“ (COM(2015)0293) i nacionalne planove,
- uzimajući u obzir 21. Konferenciju stranaka (COP21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) i 11. Konferenciju stranaka koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Kyota (CMP11) održanu u Parizu od 30. studenog do 11. prosinca 2015. te Pariški sporazum,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije pod nazivom „Ususret integriranom planu za stratešku energetsku tehnologiju (SET): ubrzavanje preobrazbe europskog energetskog sustava“ (C(2015)6317),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Strategija EU-a za grijanje i hlađenje“ (COM(2016)0051),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂ u 2050.“ (COM(2011)0112),
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 23. i 24. listopada 2014.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnjem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i širenje njegovih rezultata te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1906/2006 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir studiju Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o ulozi civilnog društva u provedbi Direktive EU-a o energiji iz obnovljivih izvora naslovljenu „Mijenjanje energetske budućnosti: civilno društvo kao glavni čimbenik u proizvodnji obnovljive energije“,

⁽¹⁾ SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 81.

⁽³⁾ SL L 239, 15.9.2015., str. 1.

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

- uzimajući u obzir Akcijski plan za održivu energiju u sklopu Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju,
  - uzimajući u obzir Konvenciju iz Aarhusa od 25. lipnja 1998. o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. veljače 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030. (¹),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. listopada 2015. o putu prema novom međunarodnom sporazumu o klimi u Parizu (²),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2015. o ostvarenju cilja od 10 % elektroenergetske interkonekcije – priprema europske elektroenergetske mreže za 2020. (³),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2015. o inicijativi „Ususret europskoj energetskoj uniji“ (⁴),
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku te mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za regionalni razvoj i Odbora za poljoprivrednu i ruralni razvoj (A8-0196/2016),
- A. budući da je EU u cijelini na dobrom putu prema ostvarenju ciljeva u području energije iz obnovljivih izvora za 2020., ali da neke države članice moraju uložiti dodatne pojačane napore;
  - B. budući da su se troškovi energije iz obnovljivih izvora znatno smanjili u posljednjih nekoliko godina te da je zahvaljujući tome, kao i tehnološkom napretku kada je riječ o proizvodnji i skladištenju, obnovljiva energija sve konkurentnija konvencionalno proizvedenoj energiji, što otvara jedinstvenu priliku za stvaranje istinske europske energetske politike kojom bi se potaknula konkurenčnost i smanjile emisije stakleničkih plinova; budući da prijelaz na održiv i progresiv energetski sustav mora obuhvaćati nastojanja za postizanje energetske učinkovitosti, većeg udjela energije iz obnovljivih izvora, optimalnog korištenja energetskim resursima Europe, tehnološkog razvoja i pametne infrastrukture; budući da je dugoročan, stabilan regulatorni okvir potreban kako bi se ostvario gospodarski rast i otvorila nova radna mjesta te kako bi EU zadržao vodeću ulogu u tim područjima na globalnoj razini;
  - C. budući da prema članku 194. UFEU-a europska energetska politika osigurava funkcioniranje energetskog tržista, sigurnost opskrbe energijom, promiče energetsku učinkovitost i uštedu energije, razvoj obnovljivih oblika energije te međupovezanost energetskih mreža; budući da su se obezvježujući ciljevi na nacionalnoj razini i razini EU-a, konkretnе obveze planiranja i izvješćivanja te poticajne mјere pokazali ključnim pokretačima sigurnosti ulagača i širenja kapaciteta za obnovljivu energiju u EU-u, kao i prijenosne i distribucijske infrastrukture;
  - D. budući da u skladu s Pariškim sporazumom s konferencije COP 21 Direktivu o energiji iz obnovljivih izvora treba prilagoditi kako bi je se uskladilo s dogovorenim ciljem da se globalni porast temperature zadrži ispod 1,5 °C u odnosu na predindustrijsku razinu; budući da je gospodarstvo koje se u potpunosti temelji na obnovljivim izvorima energije moguće postići samo smanjenjem potrošnje energije, povećanjem energetske učinkovitosti i pospješivanjem obnovljivih izvora energije;
  - E. budući da su ambiciozne politike u području obnovljive energije zajedno s energetskom učinkovitosti važna pokretačka snaga za smanjenje ovisnosti EU-a o uvozu i njezina ukupnog vanjskog troška za energiju te za povećanje energetske sigurnosti u odnosu na vanjske dobavljače; budući da EU uvozi više od polovice ukupne energije koju troši, po cijeni od više od 1 milijarde EUR svaki dan, što čini više od 20 % ukupnog uvoza; budući da je ovisnost o uvozu posebno visoka

(¹) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0094.

(²) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0359.

(³) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0445.

(⁴) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0444.

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

kada je riječ o sirovoj nafti, prirodnom plinu i kamenom ugljiku; budući da zahvaljujući povećanoj uporabi energije iz obnovljivih izvora godišnja ušteda troškova uvoza goriva iznosi najmanje 30 milijardi eura;

- F. budući da se razvojem obnovljive energije može doprinijeti energetskoj sigurnosti i suverenitetu, iskorjenjivanju energetskog siromaštva i poticanju ekonomskog razvoja i tehnološkog vodstva EU-a, boreći se pritom protiv klimatskih promjena; budući da bi obnovljivi izvori energije doprinijeli tomu da se europskim građanima pruži stabilna, cjenovno pristupačna i održiva energija, uz poseban naglasak na najugroženijima; budući da bi se obnovljivim izvorima energije građanima trebalo omogućiti da iskoriste prednosti vlastite proizvodnje i predvidljive opskrbe energijom;
- G. budući da bi razvoj obnovljive energije trebao ići u korak s razvojem funkcionalnog unutarnjeg tržišta električne energije; budući da bi se energetska unija trebala temeljiti na prijelazu na održiv, progresivan energetski sustav čije su glavne značajke energetska učinkovitost i uštede, obnovljiva energija i pametna infrastruktura;
- H. budući da poduzeća EU-a u sektoru energije iz obnovljivih izvora, među kojima su brojni MSP-ovi, zapošljavaju 1,15 milijuna ljudi u Europi i imaju udio od 40 % u ukupnom broju svjetskih patenata za tehnologiju u području energije iz obnovljivih izvora, što EU stavlja na vodeći položaj na globalnoj razini; budući da bi se prema Komisiji u razdoblju do 2020. godine moglo otvoriti 20 milijuna novih radnih mesta u zelenom gospodarstvu, koje također predstavlja veliku priliku za zapošljavanje u ruralnim područjima; budući da projekti u vlasništvu MSP-ova, zadruga i pojedinaca imaju važnu ulogu u pokretanju inovacija i razvoju sektora obnovljive energije;
- I. budući da je cilj Komisije da Europa zauzme vodeći položaj u svijetu u području obnovljive energije, što je imperativ industrijske politike; budući da je Kina preuzela svjetsko vodstvo kada je riječ o ulaganju u obnovljive izvore energije, dok su se ulaganja u Europi smanjila za 21 %, s 54,61 milijarde EUR (62 milijarde USD) 2014. na 42,99 milijarde EUR (48,8 milijarde USD) 2015., što je najniža razina u devet godina;
- J. budući da kontinuirano ulaganje u obnovljive izvore energije iziskuje ambiciozno javno i privatno vodstvo i predanost te dugoročan, stabilan i pouzdan politički okvir uskladen s obvezama EU-a u području klime koje su rezultat pariškog sporazuma o klimi, što predstavlja golem potencijal za zapošljavanje i rast u Europi;
- K. budući da su ambiciozni i realistični ciljevi – javno sudjelovanje, praćenje i nazor, jasna i jednostavna pravila politike, potpora na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini te sudjelovanje svih relevantnih dionika, uključujući socijalne partnere (koji okupljaju predstavnike radnika i industrije) i druge organizacije civilnog društva – od ključne važnosti te ih za uspješan razvoj obnovljive energije treba dodatno pojačati;
- L. budući da je pri promicanju obnovljive energije važno poštovati prava vlasništva;
- M. budući da obnovljiva energija otvara priliku za veću energetsku demokraciju na energetskim tržištima jer se potrošačima omogućuje da aktivno sudjeluju na energetskom tržištu pod istim uvjetima kao i drugi dionici, da proizvode i troše vlastitu energiju, skladište i prodaju obnovljivu energiju koju su sami proizveli, pojedinačno ili uz kolektivno upravljanje, kao i uz pomoć javnih i privatnih ulaganja, uključujući decentralizirane oblike proizvodnje energije koje su započeli gradovi, regije i lokalna tijela javne vlasti; budući da bi se projektima u području obnovljive energije građanima trebala omogućiti veća kontrola nad vlastitom potrošnjom energije i nad energetskom tranzicijom te promicati njihovo izravno sudjelovanje u energetskom sustavu, uključujući preko programa ulaganja;
- N. budući da energija vjetra u sjevernomorskoj regiji ima potencijal za proizvodnju više od 8 % od ukupne opskrbe električnom energijom za Europu do 2030.;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

O. budući da su neke države članice izloženije jedinstvenom dobavljaču fosilnih goriva; budući da je zahvaljujući energiji iz obnovljivih izvora ušteđeno 30 milijardi EUR na uvozu fosilnih goriva te je potrošnja prirodnog plina smanjena za 7 %, čime je ojačana energetska neovisnost i energetska sigurnost Europe, koja je i dalje najveći uvoznik energije u svijetu;

Napredak u području obnovljive energije

1. pozdravlja obveze koje je Komisija preuzela u području obnovljive energije; u pogledu Direktive o energiji iz obnovljivih izvora smatra da se trenutačna kombinacija obvezujućih nacionalnih ciljeva, nacionalnih planova u području energije iz obnovljivih izvora i dvogodišnjih izvješća o praćenju pokazala ključnim pokretačem razvoja kapaciteta za obnovljivu energiju u EU-u; apelira na Komisiju da se pobrine za punu provedbu Direktive o energiji iz obnovljivih izvora do 2020.; i da predloži ambiciozan zakonodavni okvir za razdoblje nakon 2020.; naglašava da je u tom pogledu potreban stabilan dugoročan regulatorni okvir koji će obuhvaćati ciljeve obnovljive energije na nacionalnoj razini i razini EU-a koji su u skladu s najučinkovitijim načinom postizanja dugoročnih ciljeva Unije u području klime (2050.);

2. premda sa zadovoljstvom primjećuje da je EU na dobrom putu da postigne svoj cilj za 2020., izražava zabrinutost zbog velikog broja zemalja (Belgija, Francuska, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Španjolska i Ujedinjena Kraljevina) koje će, prema procjenama Komisije za razdoblje 2014. – 2020. iz Izvješća o napretku u području obnovljive energije za 2015., možda morati ojačati svoje politike i instrumente kako bi postigle ciljeve do 2020., a ni u slučaju Mađarske i Poljske nije sigurno da će ciljevi biti ostvareni; poziva države članice koje zaostaju u napretku da poduzmu dodatne mjere kako bi nadoknadle zaostatak; pozdravlja činjenicu da su neke države članice već postigle ili će ubrzo postići svoje ciljeve za 2020., puno prije roka, primjerice, Bugarska, Češka, Danska, Estonija, Hrvatska, Italija, Latvija, Litva, Austrija, Rumunjska, Finska i Švedska;

3. žali zbog toga što se u Izvješću Komisije o napretku u području obnovljive energije ne iznose preporuke za pojedine države o tome kako da prilagode svoje politike i instrumente da bi postigle ciljeve do 2020.; ističe da je pristup kapitalu od ključne važnosti, ali da u EU-28 postoje znatne razlike u troškovima kapitala, što je dovelo do podjele između sjevera/zapada i istoka/juga; napominje da zbog niza različitih politika za promicanje obnovljive energije postoji opasnost od dodatnog povećanja razlika u konkurentnosti među zemljama EU-a; upozorava na potrebu za finansijskim mehanizmom na razini EU-a čiji je cilj smanjiti visoke kapitalne troškove povezane s rizikom koji su karakteristični za projekte u području obnovljive energije;

4. u tom pogledu ističe važnost utvrđivanja i razmjene najboljih praksi u smislu nacionalnih politika u području obnovljive energije te važnost promicanja njihova usvajanja po usklađenjem europskom modelu koji će poticati veću suradnju i koordiniranost među državama članicama; poziva Komisiju da zadrži svoju ulogu u praćenju napretka i aktivnom podržavanju razvoja obnovljive energije; naglašava važnost ocjenjivanja obnovljivih izvora energije u pogledu njihove konkurentnosti, održivosti, troškovne učinkovitosti i doprinosa geopolitičkoj stabilnosti i ciljevima u području klimatskih promjena;

5. prepoznaže važnu ulogu koju nacionalni planovi i obveze izvješćivanja imaju u praćenju napretka država članica te smatra da bi te obveze trebalo zadržati i u razdoblju nakon 2020.; uviđa da je određivanje strukture izvora energije i dalje u nadležnosti država članica u kontekstu članka 194. UFEU-a i da svaka država članica promiče razvoj vlastitih obnovljivih oblika energije, zbog čega još uvijek postoje velike razlike u strukturama izvora energije;

6. ističe važnost jednostavnih, dostupnih, cjenovno pristupačnih i učinkovitih administrativnih procedura;

7. poziva Komisiju da u buduća izvješća o napretku u području obnovljive energije uvrsti procjenu učinka energije iz obnovljivih izvora na troškove i cijene, posebno cijene za kućanstva;

8. ističe važnost zakonodavnog prijedloga EU-a o pravilima za energetsko tržište s obzirom na to da je integriranje tržište ključno za razvoj obnovljivih izvora energije i za smanjenje energetskih troškova za obitelji i industriju;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

9. naglašava važnost stabilnih i troškovno učinkovitih programa potpore za dugoročna ulaganja u području obnovljive energije koji odgovaraju potrebama i zadržavaju fleksibilnost u kratkoročnom razdoblju te su prilagođeni nacionalnim potrebama i okolnostima, omogućujući postupno ukidanje subvencija za razvijene tehnologije u području obnovljive energije; pozdravlja činjenicu da velik broj tehnologija u području obnovljive energije ubrzano postaje troškovno konkurentan konvencionalnim oblicima proizvodnje; ističe da energetska tranzicija ovisi o transparentnosti, usklađenosti i dosljednosti pravnih, finansijskih i regulatornih okvira u cilju jačanja povjerenja ulagača; žali zbog retroaktivnih promjena u programima potpore za obnovljivu energiju kojima se mijenja povrat već ostvarenih ulaganja; poziva države članice da uvijek najave sve prilagodbe programa potpore za obnovljivu energiju i da se na vrijeme savjetuju sa širokim krugom dionika; poziva Komisiju da provjeri jesu li nacionalni programi potpore u skladu sa smjernicama Europske komisije kako bi se izbjegla nepotrebna kašnjenja u njihovo provedbi i kako bi se poremećaji na tržištu sveli na najmanju moguću mjeru;

10. ističe da aktivnosti istraživanja i razvoja imaju ključnu ulogu u razvoju energije iz obnovljivih izvora; podsjeća da je cilj Parlamenta u okviru poglavlja o energiji programa Obzor 2020. da se nefosilna energija financira u udjelu od 85%; poziva Europsku komisiju i države članice da dodatno olakšaju učinkovito korištenje svim postojećim programima potpore i da omoguće pristup kapitalu, posebno za MSP-ove, te da podrže istraživanje i razvoj u području obnovljive energije, njezina skladištenja i s tim povezanog razvoja proizvoda kako bi se povećala konkurentnost industrije obnovljive energije u EU-u, omogućila veća upotreba obnovljive energije i izbjeglo dodatno povećanje razlika u konkurentnosti među državama članicama EU-a;

11. ističe da se skladištenjem električne energije može doprinijeti većoj fleksibilnosti sustava električne energije EU-a i uravnoteženju fluktuacija koje su posljedica proizvodnje obnovljive energije; ponavlja da se u aktualnoj Direktivi 2009/72/EZ o električnoj energiji ne spominje skladištenje i naglašava da se u nadolazećoj reviziji Direktive o električnoj energiji uzimaju u obzir brojne usluge koje skladištenje energije može pružiti; smatra da bi se pojašnjnjem položaja skladištenja operatorima prijenosa i mreža omogućilo ulaganje u usluge skladištenja energije;

12. ističe da bi programi potpore na svim razinama trebali biti usmjereni na tehnologije koje imaju velik potencijal za smanjenje troškova obnovljive energije i/ili povećanje tržišne prihvaćenosti obnovljive energije;

13. smatra da bi u okviru buduće strategije za istraživanje i razvoj naglasak trebalo staviti na pospješivanje razvoja pametnih mreža i pametnih gradova; nadalje smatra da bi se elektrifikacijom prometa, pametnim punjenjem vozila i tehnologijom za komunikaciju između vozila i mreže moglo znatno doprinijeti povećanju energetske učinkovitosti i mogućoj većoj upotrebi obnovljivih izvora energije;

14. smatra da Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond mogu doprinijeti postizanju ciljeva utvrđenih u Direktivi 2009/28/EZ i u Okviru klimatske i energetske politike do 2030., kao i financiranju istraživanja i inovacija u području proizvodnje obnovljive energije, podržavajući istodobno otvaranje radnih mjesta i gospodarski rast; ističe važnost tematske koncentracije u kohezijskoj politici jer će se njome omogućiti usmjeravanje ulaganja prema gospodarstvu s niskim emisijama CO₂ i obnovljivim izvorima energije, posebno u svjetlu važne uloge tematskog cilja podupiranja prijelaza na gospodarstvo s niskim emisijama CO₂ u svim sektorima; poziva države članice da pojačaju napore i maksimalno iskoriste postojeće mogućnosti financiranja u tu svrhu te istodobno ističe mogućnosti za razvoj lokalnih poduzeća i otvaranje radnih mjesta; podsjeća na zajedničke odredbe Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda kojima se podržava prihvaćanje projekata povezanih s energetskom učinkovitošću i korištenjem obnovljivih izvora energije u kućanstvima, javnim zgradama i poduzećima te smatra da bi regionalna integracija tržišta obnovljive energije, koja bi se tim financiranjem mogla ostvariti, u tom pogledu bitno doprinijela kohezijskoj politici;

15. naglašava potrebu za pojačanom suradnjom i većom usklađenosti u državama članicama i regijama kao i među njima te za cjelovitim pristupom javnim ulaganjima u tehnički napredak, razvoj i primjenu pametnih mreža, prilagodbu mreža i kapacitete, pametna brojila, skladištenje, upravljanje potrošnjom, energetsku učinkovitost i inovativnu proizvodnju obnovljive energije, te njihovu financiranju;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

16. ističe da mreže u mnogim državama članicama jednostavno ne mogu primiti električnu energiju proizvedenu iz promjenjivih obnovljivih izvora; ističe da je modernizacija energetskih mreža nužna za uvođenje promjena u proizvodnji i prijenosu;

17. hitno poziva na povećanje transparentnosti i sudjelovanja javnosti, uz uključenost svih relevantnih dionika u ranoj fazi izrade nacionalnih planova za obnovljivu energiju; žali zbog trenutačnog nedostatka informacija o provedbi odredaba Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i ističe potrebu za detaljnijim dvogodišnjim izvješćima država članica; poziva Komisiju da ojača svoju ulogu u praćenju i podupiranju razvoja obnovljive energije; poziva Komisiju da poveća transparentnost kada je riječ o upotrebi njezinih izvršnih ovlasti;

18. ističe važnost sudjelovanja svih razina uprave, kao i udruga, u primjeni europskog modela proizvodnje i potrošnje energije te potrošnje energije iz vlastite proizvodnje koji će se temeljiti na energiji iz obnovljivih izvora; poziva Komisiju da pojača potporu za Sporazum gradonačelnika, inicijative pametni gradovi i pametne zajednice te zajednice koje koriste samo obnovljive izvore energije, što omogućava razmjenu znanja i primjera najbolje prakse;

19. napominje da je pojačana regionalna suradnja u području energije iz obnovljivih izvora ključna za daljnji razvoj obnovljivih izvora energije;

20. pozdravlja činjenicu da se 2013. upotrebom energije iz obnovljivih izvora izbjegao nastanak oko 388 milijuna bruto tona emisija CO₂ i da se pridonijelo smanjenju potražnje za fosilnim gorivima u EU-u u količini od 116 milijuna tona ekvivalenta nafte;

21. Naglašava veliki potencijal sektora obnovljive energije za otvaranje novih radnih mjesto; poziva države članice da osiguraju da energetska tranzicija koja se treba temeljiti na otvaranju kvalitetnih radnih mesta ne dovede do sniženja standarda u području radnih uvjeta;

Obnovljivi izvori energije za budućnost

22. ističe da se ciljevi za obnovljive izvore energije moraju odrediti u skladu s ciljevima u području klime koje je u prosincu 2015. u Parizu postavilo 195 zemalja; prima na znanje prijedlog Europskog vijeća da se za 2030. postavi cilj od barem 27 % energije iz obnovljivih izvora; podsjeća na to da je Parlament pozvao na postavljanje obvezujućih ciljeva za udio obnovljive energije u potrošnji od barem 30 %, što treba postići uz pomoć nacionalnih ciljeva kako bi se zajamčila potrebna sigurnost ulagača i pravna sigurnost; smatra da je u svjetlu nedavnog sporazuma s konferencije COP21 poželjna znatno viša razina ambicija; ističe da su jasni i ambiciozni ciljevi u tom pogledu način na koji se može povećati sigurnost i zajamčiti vodeći položaj EU-a na globalnoj razini; poziva Komisiju da predstavi ambiciozniji klimatski i energetski paket za razdoblje do 2030. kojim će se povećati cilj EU-a za energiju iz obnovljivih izvora na udio od barem 30 %, što treba postići postavljanjem pojedinačnih nacionalnih ciljeva;

23. ističe važnost novog zakonodavstva o energiji iz obnovljivih izvora i tržišnom modelu pri uspostavi novog okvira koji će biti prikladan za razvoj energije iz obnovljivih izvora na temelju pouzdanih programa potpore i pune zastupljenosti tehnologija u području obnovljive energije na tržištu;

24. shvaća da su porezne olakšice snažan poticaj za prijelaz s fosilne energije na obnovljivu energiju te apelira na Komisiju da izmjeni Direktivu o oporezivanju energije i pravila o državnim potporama koja sprečavaju korištenje punog potencijala tih poticaja;

25. ističe da se ciljevi koji su već dogovoreni za 2020. moraju uzeti kao minimalna polazišna točka pri reviziji Direktive o energiji iz obnovljivih izvora kako države članice za razdoblje nakon 2020. ne bi mogle postaviti niže ciljeve od svojih nacionalnih ciljeva za 2020.; naglašava da cilj EU-a u području obnovljive energije za 2030. iziskuje skupne napore; ističe da bi države članice svoje nacionalne planove trebale pravodobno izraditi i da su Komisiji potrebni pojačani nadzorni kapaciteti, među ostalim i za razdoblje nakon 2020., koji će imati na raspolaganju odgovarajuće instrumente za učinkovito i pravodobno praćenje te mogućnost interveniranja u slučaju kontraproduktivnih mjer; smatra da će to praćenje biti moguće ostvariti samo ako Komisija odredi nacionalne referentne vrijednosti za države članice na temelju kojih će se mjeriti njihov napredak u upotrebi energije iz obnovljivih izvora;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

26. naglašava potencijal koji razvoj energije iz obnovljivih izvora ima za Europu i ističe važnost dugoročnih i povoljnih uvjeta za sve dionike na tržištu;

27. naglašava važan doprinos obnovljive energije pri smanjenju ukupnih emisija ugljika; ističe važnost razvoja energije iz obnovljivih izvora za postizanje ciljeva dogovorenih na konferenciji COP21;

28. ističe da bi države članice trebale povećati opravdanu upotrebu odredaba o statističkim prijenosima i razvoj mehanizama za suradnju u svrhu postizanja svojih ciljeva, u skladu s člankom 6. Direktive o energiji iz obnovljivih izvora; naglašava važnost suradnje među državama članicama, što bi doprinijelo optimizaciji sustava, učinkovitoj opskrbi i većoj uštedi kada je riječ o energiji iz obnovljivih izvora; poziva Komisiju da državama članicama da dodatne poticaje, informacije, analizu troškova i koristi te odgovarajuće smjernice;

29. naglašava da je potrebno utvrditi snažan, čvrst i transparentan sustav upravljanja kako bi se zajamčila provedba cilja u području obnovljive energije do 2030. uz poštovanje nacionalne nadležnosti pri određivanju strukture izvora energije, no pritom omogućiti potpunu demokratsku kontrolu i nadzor nad energetskim politikama; poziva na precizno ponavljanje sadašnjeg uspješnog sustava nacionalnih ciljeva, nacionalnih planova za obnovljive izvore energije i dvogodišnjih izvješća; smatra da bi oni trebali biti uvršteni u Direktivu o energiji iz obnovljivih izvora, kojom se mora osigurati odgovorno, učinkovito i transparentno praćenje obveza država članica i provedba postojećeg europskog zakonodavstva kako bi se postavili temelji za funkcionalnu europsku energetsku uniju;

30. ističe važnost jedinstvenih obvezujućih predložaka za nacionalne planove u području energije i klime kako bi se zajamčila usporedivost, transparentnost i predvidljivost za ulagače; smatra da razvojni put i političko planiranje svake države članice i dalje moraju biti raščlanjeni po sektoru, tehnologiji i izvoru;

31. apelira na Europsku komisiju da u zakonodavstvo uvrsti načelo pozivanja na prethodne propise kada je riječ o elektranama koje proizvode energiju iz obnovljivih izvora kako bi se spriječile retroaktivne promjene mehanizama potpore za energiju iz obnovljivih izvora i zajamčila ekomska održivost postojećih sredstava;

32. poziva na uklanjanje nepotrebnih birokratskih prepreka i na ulaganja kojima se omogućuje postizanje cilja međupovezanosti energetskih sustava od 10 % do 2020.; ističe da povećana regionalna suradnja može pridonijeti osiguranju optimizacije troškova integracije obnovljivih izvora energije i smanjiti troškove za potrošače; podsjeća na važnost ranog savjetovanja sa širom javnosti i uključivanje javnosti u planiranje novih projekata u području energetske infrastrukture, vodeći računa o lokalnim uvjetima; podsjeća na važnost tehničkih konzultacija i procjena učinka na okoliš za proizvodnju obnovljive energije i projekte distribucije;

33. primjećuje da postoji neusklađenost između postojećih vještina i promjena u zahtjevima na tržištu rada do kojih je došlo zbog razvoja obnovljivih izvora; ističe da su strategije aktivnog obrazovanja/osposobljavanja i razvoja vještina ključne kod prelaska na održivo i resursno učinkovito gospodarstvo; ističe važnost socijalnih partnera i javnih vlasti u izradi programa za razvoj vještina i programa osposobljavanja;

34. ističe da postoji potreba da se odgovarajuće financiranje na razini EU-a postigne među ostalim smanjenjem rizičnosti ulaganja kako bi se potakla široka upotreba obnovljivih izvora energije;

Energija za građane i zajednicu

35. smatra da bi lokalne vlasti, zajednice, kućanstva i pojedinci trebali tvoriti okosnicu energetske tranzicije i da bi ih se trebalo aktivno podupirati kako bi mogli postati proizvođači i dobavljači energije u jednakom položaju kao i ostali sudionici na energetskom tržištu; u tom kontekstu poziva na sveobuhvatniju definiciju pojma „proizvođač-potrošač“ na razini EU-a;

36. smatra da je iznimno važno utvrditi temeljno pravo na vlastitu proizvodnju i potrošnju vlastite energije, kao i pravo na skladištenje i prodaju viška električne energije po poštenoj cijeni;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

37. podsjeća da države članice trebaju, uz javno sudjelovanje, izraditi energetsku strategiju građana i zajednica te u svojim nacionalnim akcijskim planovima opisati kako će promicati male i srednje projekte u području obnovljive energije i energetske zadruge te uzeti ih u obzir kada je riječ o zakonodavnim okvirima, politikama potpore i pristupu tržištu;

38. poziva na uvrštavanje novog poglavlja o energiji za građane i zajednicu u revidiranu direktivu o obnovljivoj energiji kako bi se riješilo pitanje glavnih tržišnih i administrativnih prepreka te kako bi se stvorilo pogodnije ulagačko okruženje za vlastitu proizvodnju i potrošnju obnovljive energije;

39. napominje da još uvijek nisu uspostavljeni odgovarajući postupci izdavanja dozvola i administrativni postupci za sve tehnologije u svim zemljama; traži od država članica da uklone administrativne i tržišne prepreke za nove kapacitete za vlastitu proizvodnju energije, da zamijene dugotrajne postupke davanja odobrenja jednostavnom obvezom prijave te da uspostave učinkovite jedinstvene kontaktne točke za dozvole za projekte, pristup mreži i pružanje potpore finansijskim i stručnim znanjem, te da jamče dostupnost alternativnih mehanizama za rješavanje sporova za proizvođače-potrošače; poziva Komisiju da osigura potpunu primjenu i kontinuitet članka 13. (Administrativni postupci, zakonski i podzakonski akti) i članka 16. (Pristup mrežama i njihovo djelovanje) sadašnje Direktive o obnovljivoj energiji nakon 2020. godine;

40. ističe da je važno uzeti u obzir razlike između mikroproizvođača, malih i velikih proizvođača; ističe da je potrebno stvoriti odgovarajuće uvjete i alate za proizvođače-potrošače (aktivne potrošače energije kao što su primjerice kućanstva, i vlasnici i stanari, institucije i mala poduzeća koji su uključeni u proizvodnju obnovljive energije samostalno ili kolektivno preko zadruga, drugih socijalnih poduzeća ili udruženja) u cilju doprinosa energetskoj tranziciji i olakšanja njihova uključenja na energetsko tržište; preporučuje da se administrativne prepreke za nove kapacitete za vlastitu proizvodnju energije svedu na najmanju moguću mjeru, posebno uklanjanjem ograničenja za pristup tržištu i mreži; predlaže da se postupci davanja odobrenja skrate i pojednostavne prelaskom na jednostavnu obvezu prijave; predlaže da se u revidiranu direktivu o obnovljivoj energiji uvrste posebne odredbe za uklanjanje prepreka i promicanje energetskih sustava zajednica/zadruga uz pomoć jedinstvenih kontaktnih točaka koje bi se bavile dozvolama za projekte i pružale finansijsko i tehničko stručno znanje; potiče države članice da iskoriste izuzeća de minimis predviđena Smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju kako bi mali i srednji projekti i dalje imali koristi od dinamičnih poticajnih otkupnih cijena, tako što će ih se isključiti iz složenog procesa dražbe;

41. ističe važnost ranog sudjelovanja javnosti u poticanju projekata u području obnovljive energije koji su prihvatljivi za okoliš, vodeći računa o lokalnim uvjetima;

42. ističe da je potrebno, odgovarajućom regulacijom tržišta, uspostaviti ravnotežu između razvoja centralizirane i decentralizirane energetske proizvodnje kako se ne bi diskriminirali potrošači koji ne raspolažu sredstvima za proizvodnju energije; smatra da je važno osigurati tehničku i administrativnu pomoć kako bi se energetskom proizvodnjom upravljalo zajednički; naglašava da vlastita proizvodnja i obnovljivi izvori nisu temeljni uzrok povećanih troškova energije u Europi;

43. ističe činjenicu da će veća usmjerenost na provođenje energetske učinkovitosti u svim sektorima pomoći EU-u u poticanju svoje konkurentnosti i razvoju inovativnih i isplativih rješenja za uštedu energije;

44. naglašava ekonomsku i socijalnu korist cjelovitog pristupa energiji te njegovu korist za okoliš i potrebu da se promiču sinergije između i unutar sektora električne energije, grijanja, hlađenja i prometa; nadalje poziva Komisiju da procijeni kako fleksibilni izvori obnovljive energije mogu dopuniti promjenjive izvore energije te kako bi se to trebalo uzeti u obzir pri energetskom planiranju i izradi programa potpore;

Električna energija

45. naglašava da bi proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora trebalo integrirati u sustave distribucije i prijenosa električne energije na svim razinama s obzirom na promjene prema fleksibilnjem i decentraliziranom modelu proizvodnje energije pri čemu se vodi računa o tržištu;

46. primjećuje da se nepromjenjivi oblici proizvodnje obnovljive energije, kao što je hidroelektrična energija, mogu brzo mobilizirati, ekološki su odgovorni i nude oblik potpore integraciji promjenjivih izvora energije na tržištu;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

47. poziva na cjelovit pristup energetskoj politici koja obuhvaća razvoj i regulaciju mreža, skladištenje, upravljanje potrošnjom, poboljšanje energetske učinkovitosti te povećanje udjela obnovljivih izvora energije; ističe potrebu da se izbjegne uključivanje tehnologija koje nisu kompatibilne s dekarbonizacijom;

48. primjećuje da su za integraciju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora na tržište potrebna fleksibilna tržišta kako na strani ponude tako i na strani potražnje te da će to zahtijevati izgradnju, modernizaciju i prilagodbu mreža te razvoj novih tehnologija skladištenja;

49. naglašava da su elektrifikacija te sustava grijanja i sustava hlađenja, sektor prometa i drugi sektori ključni za osiguranje brzog i učinkovitog prijelaza na obnovljive izvore energije;

50. ističe da su za obnovljivu energiju, sve dok sustav električne energije nije fleksibilan, potrebni prioritetni pristup i distribucija u cilju promicanja nadogradnje mreža i upotrebe programa skladištenja te odgovora na potražnju; poziva Komisiju da iznese prijedloge jačanja i razjašnjavanja pravila prioritetnog pristupa i distribucije za obnovljivu energiju za razdoblje nakon 2020.; ističe da bi se mogućnost postupnog ukidanja prioritetnog pristupa i distribucije trebala procijeniti prilikom revizije buduće direktive o obnovljivoj energiji na sredini razdoblja koja se očekuje do 2024.;

51. smatra da bi trebalo zadržati i ojačati prioritetni pristup mreži i prioritetnu distribuciju za obnovljivu energiju, kako je predviđeno aktualnom Direktivom o obnovljivoj energiji; poziva da se donese regulatorni okvir za razdoblje nakon 2020. kojim će se zajamčiti primjerena naknada za ograničavanje električne energije iz obnovljivih izvora;

52. prima na znanje strategiju Komisije za poboljšanje mehanizama odgovaranja na potražnju; ističe da to ne bi smjelo rezultirati dodatnim opterećenjem građana ili povećanjem troškova energije za potrošače; ističe da bi mehanizmi odgovaranja na potražnju mogli biti prilika za smanjenje troškova energije, uz istovremeno naglašavanje da bi sudjelovanje u mehanizmima odgovaranja na potražnju ili dinamičnom određivanju cijena trebalo uvijek biti na strogo dobrovoljnoj osnovi;

53. vjeruje da će razvoj rješenja za skladištenje električne energije biti nužan element u razvoju i integraciji visoke razine obnovljive energije, te će pomoći u uravnoteženju mreže i pronalasku načina za skladištenje viška obnovljive energije koji je nastao u proizvodnji; poziva da se postojeći regulatorni okvir revidira kako bi se promicala upotreba sustava za skladištenje energije i otklonile postojeće prepreke;

54. ističe da problem „uskog grla“ električne energije i dalje ometa slobodni protok obnovljive energije preko granica država članica i usporava napredak na uspostavi istinski unutarnjeg energetskog tržišta u Europskoj uniji;

55. naglašava da bi potrošači trebali biti bolje informirani i imati prave poticaje za sudjelovanje na energetskim tržištima; primjećuje da bi dinamične cijene utemeljene na tržištu trebalo osmisliti tako da potaknu odgovarajuću potražnju potrošača i aktiviraju potrebnu proizvodnju, te olakšaju pametnu i učinkovitu potrošnju; preporučuje Komisiji da dodatno prouči njihov utjecaj na razne skupine potrošača;

56. ističe činjenicu da su obrasci potrošnje određenih potrošača vrlo strogi i da bi na njih poboljšani mehanizmi energetske učinkovitosti temeljeni na cijenama mogli negativno utjecati; ističe u tom pogledu važnost politika energetske učinkovitosti u državama članicama koje su usmjerene na potrošače u osjetljivoj situaciji;

57. smatra da bi trebao postojati jasan regulatorni okvir EU-a za vlastitu potrošnju obnovljive energije i za zajednice/zadruge koje upotrebljavaju obnovljivu energiju kojim će se uzeti u obzir sve koristi pri osmišljavanju mehanizama plaćanja za prodaju viška energije, pristup mreži i njezino korištenje; poziva Komisiju i države članice da potiču vlastitu proizvodnju energije te uspostavu i međusobno povezivanje lokalnih mreža za distribuciju energije iz obnovljivih izvora, kao dopunu njihove nacionalne energetske politike; ističe da bi se proizvođačima-potrošačima trebalo omogućiti pristup energetskoj mreži i tržištu po poštenim cijenama i da ih se ne bi smjelo kažnjavati dodatnim porezima ili troškovima; izražava zabrinutost jer neke države članice namjeravaju uvesti prepreke ostvarivanju prava na vlastitu potrošnju i vlastitu proizvodnju;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

58. napominje da je doprinos potrošača planiranoj izgradnji sustava proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u ovom trenutku vrlo malen, kad je riječ o odabiru tarifa električne energije stavljenih na tržiste s kombinacijom energetskih usluga koja pokazuje upotrebu 100 % obnovljivih izvora energije; zahtjeva uspostavljanje preciznog, pouzdanog i transparentnog mehanizma praćenja koji će ekološke oznake uvjetovati mjerljivim kriterijima povezanim s dodatnim prednostima za okoliš;

59. potiče države članice da bolje iskoriste geotermalnu toplinsku energiju te rashladnu energiju;

Grijanje i hlađenje

60. pozdravlja komunikaciju Komisije o EU strategiji o grijanju i hlađenju iz veljače 2016., no ističe nedostatak napretka i neambiciozne ciljeve koji su postavljeni za upotrebu obnovljive energije za grijanje i hlađenje, posebno u zgradama; ističe veliki potencijal za stalni napredak u upotrebi obnovljive energije za grijanje i hlađenje; ističe da sektor grijanja i hlađenja čini polovinu konačne potrošnje energije EU-a te stoga ima ključnu ulogu u postizanju ciljeva EU-a u pogledu klimatskih promjena i obnovljivih izvora energije; prepoznaće korist od povećanja upotrebe obnovljive energije u sektorima grijanja i hlađenja; naglašava povećanu fleksibilnost infrastrukture i skladištenja toplinske energije za pojednostavljenu integraciju promjenjivih izvora obnovljive energije u obliku topline, nudeći izvrsni povrat ulaganja i pružajući prilike za povećanje zapošljavanja na lokalnim kvalitetnim radnim mjestima; poziva Komisiju da premosti regulatorne praznine u zakonodavnom paketu o obnovljivim izvorima energije za razdoblje nakon 2020.; ponavlja da napor u uloženi u sektore grijanja i hlađenja imaju veliki potencijal za povećanu energetsku sigurnost (s obzirom na to da se 61 % plina uvezenog u Europsku uniju koristi u zgradama, uglavnom za grijanje), na primjer razvojem mreža za centralizirano grijanje/hlađenje, koje predstavljaju učinkovit način integriranja održivog grijanja u gradove u velikim razmjerima jer mogu istovremeno isporučiti toplinu dobivenu iz niza izvora i nisu potpuno ovisne o jednom izvoru;

61. pozdravlja komunikaciju Komisije o strategiji o grijanju i hlađenju u kojoj se ističe potreba da se postupno ukine upotreba fosilnih goriva, koja i dalje predstavljaju 75 % goriva upotrijebljenog u tom sektoru, te da se u potpunosti zamijene mjerama usmjerenim na energetsku učinkovitost jer je to naša velika prilika za smanjenje upotrebe fosilnih goriva i za upotrebu obnovljive energije;

62. poziva na daljnje mјere za iskorištavanje preostalog znatnog potencijala obnovljive energije u sektorima grijanja i hlađenja kako bi se u potpunosti ispunili ciljevi do 2020.; poziva Komisiju da zakonodavnim paketom o obnovljivim izvorima energije za razdoblje nakon 2020. premosti regulatorne praznine u tim sektorima;

63. napominje da je biomasa danas najzastupljeniji izvor obnovljive energije za grijanje, na koju otpada oko 90 % ukupne energije iz obnovljivih izvora koja se koristi za grijanje; njezina je uloga ključna u središnjoj i istočnoj Europi posebno u jačanju energetske sigurnosti na održiv način;

64. ističe da je potrebno olakšati prijelaz na energetske učinkovite uređaje za grijanje i istodobno osigurati odgovarajuću potporu te bolju informiranost i pomoć za građane pogodene energetskim siromaštvom;

65. smatra da je potrebno donijeti sveobuhvatnu i učinkovitu definiciju hlađenja iz obnovljivih izvora;

66. ističe da je potrebno obnoviti i poboljšati učinkovitost centraliziranih sustava grijanja i hlađenja, s obzirom na to da mreže grijanja i hlađenja mogu upotrebljavati i skladištitи električnu energiju dobivenu iz obnovljivih izvora te je potom distribuirati zgradama i industrijskim postrojenjima, povećavajući razinu grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora;

67. ističe potencijal koje skupine proizvođača-potrošača, uključujući kućanstva, mikro i mala poduzeća, zadruge i lokalne vlasti, imaju u uspostavljanju zajedničkih energetskih sustava kao što je centralizirano grijanje koji nude isplativo grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora, kao i njihov potencijal u mnogim sinergijama između energetske učinkovitosti i obnovljive energije;

68. smatra da bi trebalo ojačati sinergije između Direktive o obnovljivoj energiji, Direktive o energetskoj učinkovitosti i Direktive o energetskoj učinkovitosti zgrada kako bi se poboljšala upotreba obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

69. uviđa da su projekti energetske učinkovitosti koji se odnose i na grijanje i na hlađenje važni alati u osiguranju stabilnih i predvidivih obrazaca potrošnje energije i suzbijanju energetskog siromaštva;

Promet

70. uviđa da se znatno zaostaje s ispunjavanjem cilja od 10 % obnovljivih izvora u sektoru prometa do 2020., djelomično zbog izazova povezanih sa strategijom korištenja obnovljivih izvora energije temeljenih na biogorivu u prometu; podsjeća da je promet jedini sektor u EU-u u kojem su emisije stakleničkih plinova porasle od 1990.; podsjeća da je energija iz obnovljivih izvora ključna za ostvarenje održive mobilnosti; poziva države članice da pojačaju napore na provedbi održivih mjera u sektoru prometa, kao što su smanjenje potražnje, modalni prijelaz na održivije oblike prijevoza, bolja učinkovitost i elektrifikacija sektora prometa; poziva Komisiju da izradi okvir za promicanje upotrebe električnih vozila koja se napajaju električnom energijom iz obnovljivih izvora te da poboljša zakonodavni okvir tako da se njime nude mogućnosti za biogoriva visoke učinkovitosti u pogledu emisija stakleničkih plinova, uzimajući u obzir neizravnu prenamjenu zemljišta u razdoblju nakon 2020.;

71. poziva na zadržavanje i povećanje djelomične upotrebe ZPP-a radi podupiranja ulaganja u proizvodnju i upotrebe obnovljive energije u poljoprivrednom sektoru;

72. procjenjuje da više od 30 % konačne energetske potrošnje u Europi otpada na promet te da 94 % prometa ovisi o naftnim proizvodima; stoga smatra da napor usmjereni na povećanu upotrebu obnovljivih izvora u sektoru prometa moraju biti ambiciozni te da treba postojati jasna poveznica s dekarbonizacijom sektora prometa;

73. traži od Komisije da predloži ambiciozne mjere za ubrzanje dekarbonizacije prometa, među ostalim preko goriva dobivenih iz obnovljivih izvora, povećane elektrifikacije i učinkovitosti, te da pojača napore za promicanje tehnološkog razvoja i inovacija u tim područjima;

74. uviđa važnost elektrifikacije sektora prometa za dekarbonizaciju gospodarstva i poziva Komisiju da izradi okvir za promicanje upotrebe električnih vozila koja se napajaju električnom energijom iz obnovljivih izvora, što je ključno za postizanje ciljeva za 2030.;

75. iščekuje strategiju Europske unije za dekarbonizaciju sektora prometa u lipnju 2016. i u tom kontekstu naglašava da se prihvaćenost obnovljive energije mora promicati kako bi se osigurao aktivan doprinos prometa u postizanju ciljeva za 2020.;

76. pozdravlja napredak koji je postignut u razvoju novih biogoriva i motora projektima koji su dovršeni u okviru Zajedničkog poduzeća „Clean Sky”;

77. ističe važnost razvijanja biogoriva nove generacije uz upotrebu biomase ili otpada;

78. ističe da su za potporu razvoja obnovljive energije u sektorima pomorskog prometa i zrakoplovstva potrebni bolje regulatorno okruženje i dugoročni uvjeti;

79. ističe potrebu za modalnim prijelazom u sektoru prometa kako bi se uzela u obzir regulacija održive mobilnosti, uključujući intermodalnost, održive logističke sustave, upravljanje mobilnošću i održive urbane politike u kojima pri potrošnji energije u prometu dolazi do prijelaza na obnovljive izvore i kojima se ukupna energetska potrošnja smanjuje na najmanju moguću mjeru, kojima se potiču aktivniji modeli putovanja, razvijaju i provode rješenja inicijative Pametni gradovi i potiču urbana eko-mobilnost i odgovarajuće urbanističko planiranje; poziva države članice i EU da za putnike i teret promiču modalni prijelaz s cestovnog i zračnog prometa na željeznički i pomorski promet; poziva Komisiju da procijeni potencijal tehnologije elektrifikacije kamiona;

80. apelira na institucije EU-a da, kao znak snažne angažiranosti na obnovljivim energijama, razviju vlastite kapacitete za obnovljivu energiju kako bi pokrili energetsku potrebu vlastitih zgrada; ističe da bi institucije EU-a, dok se takvi kapaciteti ne razviju, trebale kupovati zelenu energiju kako bi zadovoljile svoje potrebe;

Četvrtak, 23. lipnja 2016.

81. ističe da je veća raširenost kretanja hodanjem, biciklom, zajedničkim korištenjem i dijeljenjem automobila, zajedno sa sustavima javnog prijevoza, ključna za smanjenje i izbjegavanje ovisnosti EU-a o nafti, a samim time i za smanjenje emisija stakleničkih plinova;

82. ističe potencijal sustava i infrastrukture za korištenje bicikla kako bi se poboljšala održivost prometa u urbanim područjima;

83. ističe da povećana elektrifikacija prometnih sustava ima potencijal za smanjenje emisija i pridonošenje gospodarstvu s niskim emisijama ugljika;

Kriteriji održivosti za biogoriva i tekuća biogoriva

84. poziva Komisiju da, zbog potrebe za većom sinergijom i usklađenosti europskih politika, uspostavi kriterije održivosti za bioenergiju, uzimajući u obzir temeljitu procjenu funkciranja postojećih politika održivosti EU-a te politika kružnog gospodarstva; podsjeća da bi se jačanje energetske sigurnosti EU-a trebalo postići održivom upotrebo vlastitih resursa, u skladu s ciljem poboljšanja resursne učinkovitosti;

85. poziva na oprez s obzirom na rastući trend upotrebe šumske biomase kao vodećega obnovljivog izvora energije u EU-u, što bi moglo imati moguće štetne učinke na klimu i okoliš, osim ako nije iz održivog izvora i propisno je opravdana; napominje da učinci bioenergije na klimu moraju biti dugoročno poznati ako se uzme u obzir da joj je potrebno dugo razdoblje za postizanje jednakovrijednih rezultata u posjećenim šumama;

86. napominje da bioenergija već čini 60 % obnovljive energije u Europi i da se predviđa porast njezine upotrebe; naglašava potrebu da se hitno razjasni staklenički učinak raznih načina upotrebe šumske biomase za proizvodnju energije te da se utvrde načini upotrebe kojima se mogu najviše ublažiti negativni učinci u rokovima relevantnim za politiku;

87. naglašava da proizvodnja biogoriva ne smije utjecati na proizvodnju hrane ni ugrožavati sigurnost opskrbe hranom; međutim, smatra da bi se uravnoteženim politikama za poticanje većeg prinosa sirovinskih kultura na europskoj razini kao što su pšenica, kukuruz, šećerna repa i suncokret moglo predvidjeti odredbe za proizvodnju biogoriva, uzimajući u obzir neizravnu prenamjenu zemljišta na način da se europskim poljoprivrednicima osiguraju stabilni prihodi, da se privuku ulaganja u ruralna područja i da se u njima otvore nova radna mjesta, da se doprinese suzbijanju kroničnog nedostatka hrane za životinje (bez GMO-a) s visokim udjelom bjelančevina u Europi i smanji ovisnost Europe o uvozu fosilnih goriva; smatra da bi u slučajevima prevelike ponude dotičnih poljoprivrednih proizvoda na tržištu proizvodnja biogoriva i bioetanola predstavljala privremeno rješenje koje bi doprinijelo održanju održivih nabavnih cijena, očuvanju prihoda poljoprivrednika u kriznim vremenima i koje bi služilo kao mehanizam stabilizacije tržišta; naglašava potrebu poticanja uključivanja neobrađenog obradivog zemljišta koje nije u funkciji proizvodnje hrane u proizvodnju energije iz biomase kako bi se ostvarili nacionalni ciljevi i europski cilj u području obnovljive energije;

88. smatra da stajski gnoj može biti vrijedan izvor bioplina upotrebom tehnika prerade gnoja poput fermentacije i pritom ističe da je važno da to postane ekonomski održiva opcija za poljoprivrednike;

89. potiče države članice i Komisiju da promiču važnost održivog šumskog gospodarenja, a time i ključne uloge šumske biomase kao jedne od glavnih obnovljivih sirovina za ostvarenje energetskih ciljeva EU-a; upozorava na sve veću potražnju za šumskom biomasom, što znači da, u skladu sa strategijom EU-a za šume, treba dodatno ojačati i promicati održivo upravljanje šumama jer je ono ključno za bioraznolikost i ulogu šuma kao ekosustava, uključujući apsorpciju CO₂ iz atmosfere; stoga ističe potrebu za uravnoteženim iskorištavanjem resursa iz EU-a i iz trećih zemalja, imajući na umu dugotrajno vrijeme oporavka drva;

o

o   o

90. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te državama članicama.